

STRESZCZENIE PROGRAMU

I. Zrównoważony Uniwersytet

Transformacja klasycznego uniwersytetu w nowoczesny uniwersytet badawczy wymaga podjęcia kompleksowych działań. Osiągnięcie doskonałości badawczej nie może stanowić odizolowanego celu. Badania naukowe powinny być bowiem prowadzone w ścisłym powiązaniu z otwartą nauką światową, odpowiadać na potrzeby i wyzwania cywilizacyjne i technologiczne oraz uwzględniać wymiary trzeciej misji uniwersytetu, która jest zogniskowana na jego oddziaływaniu społecznym. W związku z tym można powiedzieć, że nowoczesny uniwersytet badawczy musi spełniać kryteria uniwersytetu zrównoważonego. Zrównoważony uniwersytet respektuje zasady zrównoważenia instytucjonalnego, ekonomicznego, społecznego i ekologicznego, a w naszej koncepcji jest **oparty na czterech filarach: internacjonalizacji, interdyscyplinarności, innowacyjności oraz integralności, co określamy jako „zasadę 4 I”**.

II. Zasada 4 I

Internacjonalizacja rozumiana jest jakościowo, a nie ilościowo. Istotę internacjonalizacji stanowi stworzenie strategicznych partnerstw z wiodącymi zagranicznymi instytucjami naukowymi, które pozwolą na wykreowanie przestrzeni podejmowania wspólnych działań we wszystkich wymiarach misji uniwersytetu. **Interdyscyplinarność** rozumieć należy jako poszukiwanie równowagi między daleko posuniętą specjalizacją, badaniami na pograniczach różnych dyscyplin i dziedzin nauki oraz syntetycznym, globalnym podejściem do rozumienia świata. **Innowacyjność** rozumieć należy nie tylko w wymiarze technologicznym, ale przede wszystkim społecznym. Rolą uniwersytetu nie jest wyłącznie transfer wiedzy

do gospodarki. Uniwersytet powinien oddziaływać na otoczenie społeczne, być instytucją kreującą racjonalne postawy, promującą konsensualne metody rozwiązywania sporów i twórczo odpowiadającą na pojawiające się wyzwania i potrzeby społeczne.

Integralność stanowi wzajemne wspieranie się i przenikanie trzech wymiarów misji uniwersytetu: badań naukowych, edukacji i współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz odzwierciedla inherentne sprzężenie trzech pozostałych „I”.

„Zasada 4 I” odzwierciedlająca ideę zrównoważonego uniwersytetu została zastosowana w określeniu priorytetowych obszarów badawczych (POB), szczegółowych celów oraz działań, które mają służyć ich realizacji.

III. Priorytetowe obszary badawcze

Wyłonionych zostało **7 POB**: **Heritage** (poświęcony dziedzictwu kulturowemu), **FutureSoc** (poświęcony interdyscyplinarnym badaniom nad funkcjonowaniem społeczeństw przyszłości), **BioS** (poświęcony biologii strukturalnej i translacyjnej), **qLife** (dotyczący problemów chorób społeczno-cywilizacyjnych, zdrowia reprodukcyjnego i medycyny regeneracyjnej), **SciMat** (poświęcony tworzeniu zaawansowanych materiałów), **DigiWorld** (poświęcony rozwojowi technologii cyfrowych i wywołanym przez ten rozwój zmianom społecznym) oraz **Anthropocene** (dotyczący przyczyn, przebiegu i skutków globalnych zmian środowiska).

Wskazane obszary wynikają z analizy SWOT określającej potencjał rozwoju badawczego UJ, a jednocześnie dotyczą węzłowych problemów, z którymi nauka światowa mierzy się obecnie i będzie musiała zmierzyć w bliskiej i dalszej przyszłości. Są to zatem obszary, w których zintensyfikowanie badań naukowych jest szczególnie ważne, gdyż pozwala lepiej przygotować się na przyszłe wyzwania technologiczne, ekonomiczne i społeczne. Należy też dodać, że efektywne i elastyczne mierzenie się z problemami badawczymi generowanymi we wskazanych obszarach wymaga opracowania i wdrożenia nowych form międzynarodowej współpracy badawczej, stosowania metod z różnych dziedzin

i dyscyplin naukowych, dialogu z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz proponowania nowych rozwiązań technologicznych i form współdziałania społecznego.

IV. Cele

Strategię programu rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego można zamknąć w sześciu grupach celów. Pierwsza z nich dotyczy **zwiększenia wpływu działalności naukowej uczelni na rozwój światowej nauki**. Zrównoważony uniwersytet powinien zmierzać do priorytetowego traktowania projektów międzynarodowych, w tym realizowanych w kooperacji z partnerami zagranicznymi, wspierać projekty interdyscyplinarne i między-dziedzinowe, których realizacja stwarza możliwości wprowadzania innowacji technologicznych i społecznych, a także otwierać się na badania prowadzone we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Przekłada się to na konieczność realizacji celów szczegółowych: (1.1) rozwój kapitału ludzkiego i zwiększenie jego wykorzystania; (1.2) rozbudowa ekosystemu badawczego; (1.3) zwiększenie skuteczności pozyskiwania środków międzynarodowych na finansowanie badań. Wpływ działalności naukowej uczelni na rozwój światowej nauki zależy także od dwóch dodatkowych czynników: (1.4) zwiększenia otwartości badań i dostępności ich wyników oraz (1.5) zwiększenia poziomu innowacyjności i interdyscyplinarności badań oraz integracji misji Uniwersytetu.

Druga grupa celów służyć ma **wzmocnieniu współpracy badawczej z instytucjami naukowymi o wysokiej renomie międzynarodowej**. Zrównoważony uniwersytet powinien zmierzać do poszukiwania i wdrażania nowatorskich mechanizmów współpracy międzynarodowej o wysokiej efektywności i szerokim zakresie oraz zasięgu współdziałania (internacjonalizacja), zmierzać do tworzenia interdyscyplinarnych grup badawczych i wspólnych trans-dyscyplinowych obszarów priorytetowych (interdyscyplinarność), wspólnie z partnerami zagranicznymi identyfikować problemy naukowe, technologiczne i społeczne, które wymagają innowacyjnych rozwiązań oraz planować współpracę z nimi nie tylko

w odniesieniu do badań naukowych i edukacji, ale także współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Przekłada się to na następujące cele szczegółowe: (2.1) zwiększenie udziału młodych uczonych z zagranicy i zagranicznych ekspertów w działalności Uniwersytetu; (2.2) zwiększenie udziału uczonych z UJ w międzynarodowej współpracy badawczej oraz (2.3) budowanie trwałych i wzajemnie korzystnych partnerstw badawczych.

Trzecia grupa celów dotyczy **podniesienia jakości kształcenia studentów i doktorantów**. Osiągnąć to można m.in. poprzez (3.1) zwiększenie interdyscyplinarności i (3.2) umiędzynarodowienie programów edukacyjnych. W duchu integracji misji uniwersytetu i innowacyjności (3.3) tworzyć należy także nowoczesne formaty kształcenia, w szczególności uwzględniające tzw. *research-led* i *research-based learning* oraz udział studentów w projektach społecznych. Kluczowe dla nowoczesnego uniwersytetu badawczego jest także (3.4) wykorzystanie mechanizmów pozyskiwania i rozwoju utalentowanych studentów i doktorantów.

Czwarta grupa celów związana jest ze **stałym rozwojem zawodowym pracowników uczelni**. Konieczne jest m.in. (4.1) podniesienie poziomu kompetencji badawczych i transwersalnych pracowników naukowych, (4.2) stworzenie mechanizmów kreowania młodych liderów nauki, od początku kariery pracujących w kulturze badawczej otwartej na dobre praktyki, internacjonalizację i interdyscyplinarność, (4.3) stworzenie systemu umożliwiającego nabywanie i rozwijanie kompetencji związanych ze współpracą z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Piąta grupa celów dotyczy **podniesienia jakości zarządzania uczelnią**. Proces zarządzania (5.1) powinien ulec modyfikacji i umiędzynarodowieniu, a jego zasady, w duchu innowacyjności i integracji, (5.2) oprzeć należy na nowoczesnych koncepcjach zarządzania uniwersytetem. Zrównoważony uniwersytet powinien być także gotowy na wyzwania przyszłości, niezbędne jest zatem (5.3) opracowanie i wdrożenie mechanizmów refleksji strategicznej.

Szósta grupa celów szczegółowych obejmuje (6.1) **budowę marki** i pozycji międzynarodowej uczelni, (6.2) rozwój **strategicznych partnerstw** z instytucjami

z otoczenia społeczno-gospodarczego oraz (6.3) zwiększenie **wpływu społecznego** uczelni.

V. Działania

Powyższe cele programu strategii rozwoju UJ realizowane będą poprzez **27 działań**.

Po pierwsze, zostały one zaprojektowane w taki sposób, by współpracę międzynarodową usytuować w obrębie bieżącej aktywności Uczelni, na przykład poprzez działania *R2R-Research-to-Research* (fundusz na podejmowanie współpracy z naukowcami z zagranicy), *Jagiellonian Fellowships* (program przeznaczony na finansowanie stanowisk post-doków i profesorów wizytujących), *Jagiellonian Chairs* (program pozwalający na zatrudnianie wybitnych uczonych z zagranicy), *Conferences & Seminars* (fundusz na organizację międzynarodowych konferencji i seminariów), *Outgoing Fund* (fundusz finansujący wyjazdy konferencyjne i studyjne), *Individual Development Program* (fundusz przeznaczony na finansowanie udziału w specjalistycznych kursach i stażach), *Young Labs Program* (pozwalający tworzyć własne zespoły badawcze młodym uczonym) i *International Visibility* (stworzenie i implementacja strategii rozpoznawalności międzynarodowej Uczelni).

Po drugie, zaprojektowane działania mają promować i wspierać interdyscyplinarność. Są wśród nich: *New Blood* (fundusze na zatrudnianie nowych pracowników badawczych), *Incentives Program* (fundusz motywacyjny), wspomniane już *R2R* oraz *Young Labs Program*, a także *Skills* (program rozwoju kompetencji studentów i doktorantów, pracowników naukowych oraz pracowników administracji).

Po trzecie, wspierana będzie integracja misji uniwersytetu, w szczególności poprzez działania: *Open Access* (fundusz na publikowanie artykułów naukowych oraz obsługę czasopism w otwartym dostępie), *EduPrograms for the Future* (program tworzenia nowych, interdyscyplinarnych kierunków studiów), *EduTools* (program tworzenia nowoczesnych narzędzi dydaktycznych), *Talent Management*

(program wsparcia dla najzdolniejszych studentów), *R2B-Research-to-Business* (elastyczny fundusz wsparcia transferu technologii), *R2S-Research-to-Society* (wsparcie projektów i innowacji społecznych), *Gates* (program wspierający działania Uczelni w otoczeniu społeczno-gospodarczym), *Sustainable University* (wprowadzanie rozwiązań zgodnych z celami zrównoważonego rozwoju), *The Future University Lab* (przestrzeń „myślenia strategicznego“ nad przyszłością Uniwersytetu).

Po czwarte, stworzony plan zmierza do tego, by działalność Uniwersytetu nastawiona była na innowacyjność naukową, technologiczną i społeczną, co realizowane będzie poprzez następujące działania: *Strategic Infrastructure* (fundusze na zakup nowoczesnej aparatury i oprogramowania), *Labs* (nowa forma organizacji interdyscyplinarnych i innowacyjnych badań naukowych) oraz wspomniane już *EduTools*, *Skills*, *R2B*, *R2S*, *Gates*, oraz *Sustainable University*.